

Pärnu linna ja maakonna raamatukogude aastaaruanne 2015

Tabel 1

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.12.14)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Pärnumaa	84980	42	2	44
Pärnu linn	40911	1	2	3

1. Põhilised tegevussuunad

2015. aasta oli Eestis üleriigiline muusika-aasta, samuti tähistas Pärnu Keskraamatukogu muusikaosakond 20. tegevusaastat. Põhiline rõhuasetus 2015. aastal oli raamatukogu muusikateenuse avalikkusele tutvustamisel ja juubelikonverentsil oktoobris. Kasvas muusikaosakonna meediakajastus, mille tagajärjel suurenes nii külastuste kui ka laenutuste arv. Muusikaosakonna kogu ümberkorraldamisel paigutati avariilitele ca 5000 CDd, s.o 75% kogu muusikaosakonna helikandjatest. Uue teenusena on elektrilise kitarrimängimise võimalus muusikaosakonnas.

Paljudes maaraamatukogudes toimusid kohtumisõhtud muusikutega, korraldati kontserte ja üleval olid huvitavad muusikateemalised näitused.

2015. a. koostas keskraamatukogu teabekirjanduse osakond infootsingu koolituse programmi 6.-7. klasside õpilastele ja gümnaasiumiõpilastele. Info koolituste kohta saadeti koolide infospetsialistidele ja kooliraamatukogudele. Huvi oli suur, koolitusele registreerus grupe kõigist Pärnu koolidest.

Hästi käivitus teraapiakoorte projekt. Alates novembrist toimusid igal teisipäeval ettelugemised lugemiskoortele. Raamatukogus käisid lapsed kuulamas 2 kuldset retriiverit. Lugemisajad broneeriti kiiresti.

Suuremat tähelepanu pöörati 2015. a. noortele. Ilukirjanduse osakonnas anti neile võimalus hinnata loetud noorsookirjandust. Noored võtsid pakutu kiiresti omaks ja tahvel „Mida arvad sina...” on kogu aeg kaetud huvitavate lugemissoovitustega. Noorsooraamatute laenutamine on oluliselt kasvanud. Oma nurgakese leidmine raamatukogus, kus mõnusalt aega veeta ja raamatuid sirvida, on sellele kindlasti kaasa aidanud.

Uudsenäht korraldas Pärnu Keskraamatukogu traditsioonilisel perepäeval lugejates lugemishuvi äratamiseks pimekohtingu raamatuga. Ettevõtmine osutus vägagi populaarseks ja tagasiside oli positiivne.

Tuleviku raamatukogu kujundamisele aitab kaasa keskraamatukogu turundusjuhi Krista Visase kuulumine ERÜ juhatusse, visioonidokumendi „21. sajandi raamatukogu” koostamise töörühma ja osalemine ja esinemine Balti Raamatukoguhoidjate Kongressil Riias. Uue

Rahvaraamatukoguseaduse koostamisel osaleb direktor Heinike Sinijärv ja uue töökorralduse juhendi koostamise töörühma kuulub teeninduse peaspetsialist Marina Jantson. EV 100 Pärnumaa ettevalmistustoimkonda kuuluvad Krista Visas ja Heinike Sinijärv.

Maakogude puhul keskenduti kogude korrastamisele ja inventuurile – keskraamatukogu spetsialistid külastasid külaraamatukogusid ja aitasid aegunud kirjandust maha kanda ja läbi viia inventuure.

Lisaks noortele pöörati nii keskraamatukogus kui maakogudes palju tähelepanu seenioritele. Paljudes raamatukogudes viidi läbi digikoolitusi vanematele inimestele.

2016. aastal alustab Pärnu Keskraamatukogu uue arengukava koostamist. Lugejateeninduses pöörame rohkem tähelepanu avatusele ja individuaalsele lähenemisele. Plaanis on hakata koostama lugejatele individuaalseid soovitusnimekirju, eriti vanemaealistele lugejatele. Nimekirjade koostamisel lähtume biblioteraapia soovitustest. Samas ei unusta me lapsi ja noori - mitmekesiste tegevuste pakkumine lastele (lauamängud, käeline tegevus, võistlusmängud).

Kavas on luua koomiksite kogu meelitamaks teismelisi raamatukokku.

Oma tegevusega tahame suurendada laste ja noorte lugemust, pakkuda toetavaid tegevusi funktsionaalse lugemisoskuse parandamiseks (nutimäng 5. klasside õpilastele; kohtumised tuntud inimestega põhikooli lõpuklasside õpilastele; kirjanduslik mälumäng gümnasistidele jne).

Lisaks on plaanis muuta keskraamatukogu avalikku ruumi veel rohkem atraktiivseks vabaaja veetmise kohaks.

Samuti alustame Pärnumaa rahvaraamatukogusid ja nende ajalugu tutvustava kogumiku koostamist.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud:

Raamatukogude tegevus kajastub valdade ja maakonna arengukavades üldsõnaliselt ja napilt.

Tori valla Tori ja Jõesuu raamatukogud said ühise arengukava, mis näeb ette, et 2018. aastal raamatukogud ühinevad.

Häädemeeste vallas asuti korrastama raamatukogude võrku. Toimusid mitmed läbirääkimised nii komisjonides kui valla esindajatega. Kaasati ka Pärnu Keskraamatukogu esindajad.

Halinga vallas käisime kultuurinõuniku kutsel arutamas valla raamatukogude kasutamise eeskirju.

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu kokkusaamisel oli keskraamatukogu direktoril ja maateeninduse peaspetsialistil võimalus vallavanematele rääkida keskraamatukogu rollist maakonna keskraamatukoguna. Selgitasime riigieelarvest eraldatud teavikute ja tegevustoetuse jaotamise põhimõtteid, keskraamatukogu osa koolituste korraldamisel ja juhtisime vallavanemate tähelepanu sellele, et haldusreformi käigus ei unustataks ka raamatukogusid.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.14. €	Seisuga 31.12.15 €	Muutus %
Eelarve kokku	1540,092	1643,983	4,7%
sh keskraamatukogu	751,603	787,201	4,6%
Personalikulu	918,334	970,882	3,5%
sh keskraamatukogu	448,781	464,400	3,4%
Komplekteerimiskulu	308,774	329,261	11,5%
sh OV-lt	166,994	180,416	18,2%
sh riigilt	141,063	148,794	5,9%
sh keskraamatukogu	123,842	138,058	10,3%
sh OV-lt	56,157	66,358	15,4%
sh riigilt	67,685	71,700	5,6%
Infotehnoloogiakulu	38,402	41,211	0,2%
sh keskraamatukogu	5,380	5,392	0,3%

Keskraamatukogus teeniti omatulu 13463€ s.o 26,5% plaanitust rohkem.

Mittevajalikke raamatuid müüdi 464€ eest.

2014. a. eelarve ülejääk kasutati keskraamatukogu rippsaali küttesüsteemi ümberehitamiseks ja teavikute soetamiseks.

Pärnu Keskraamatukogu täiendkoolitussumma moodustas keskraamatukogu tegevuskuludest 1,4%.

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Summa
Martin Soobergi elu ja loomingu talletamine (Aruvälja raamatukogu) Audru Valla eelarvest projektitoetuse taotlus.	15.05.2015- 15.12.2015	248€
Raamatukogude arendamine (PKR) (Kultuuriministeerium)	mai-juuni	800€
Pisipõnni sõnaring Mürakarukoolis (PKR)(Hasartmängumaksu Nõukogu)	jaan-dets.	400€
Kohtume raamatukogus noorsooprojekt (PKR)(Pärnu linnavalitsus)	jaan-juuni	400€
Muusikaosakonna 20. juubeli konverents (PKR) (Kultuurkapitali Pärnumaa ekspertgrupp)	sept.-okt.	360€

Pärnu Keskraamatukogu tegevuses on projektitoetused väga olulised. Projektitoetustest saadav raha suurendas raamatukogu võimalusi erinevate ürituste korraldamisel. 4 aastat HMNi toetust on aidanud järjepidevalt läbi viia projekti „Pisipõnni sõnaringi Mürakarukool”, millega kasvatame omale uusi lugejaid (nii lapsi kui lapsevanemaid).

Oluline on ka toetus raamatukogude arendamise programmist. Selle toetuse abil korraldasime juba teist aastat järjest Pärnumaa rahvaraamatukogude laagrit, mis on väga hea koolitusvorm ja väga hea võimalus Pärnumaa erinevate omavalitsustega ja oma maakonna kolleegide tööga tutvumiseks.

2.3 Raamatukogudevõrgu struktuur

Raamatukogude lahtiolekuajad on välja kujunenud vastavalt elanike vajadustele ning raamatukogude endi ja maakonna keskraamatukogu töökorraldusele - maakondlik koolitus- ja õppereiside päev iga kuu viimasel reedel (üritused väljaspool, koolitused jms.)

Audru raamatukogu lahtiolekuajad 2015. aastal ei muutunud, kuigi muutusi oleks vaja – laupäevane lahtiolekupäev ei ole ennast kunagi õigustanud. Küllastusi on väga vähe. Muutused toimuvad 2016. aastal.

1. septembrist 2015 vähenes Kihnu raamatukoguhoidja töökoormus: raamatukogu on avatud 16 tundi nädalas, s.o. 0,4 ametikohta.

Paikuse raamatukogus on nüüd 2 töötajat ja raamatukogu on avatud 6 päeval nädalas. Suvel oli raamatukogu avatud kõik kuud 5 päeval nädalas ja see kajastus ka kohe laenutuste arvu suurenemises. Varasemalt oli raamatukogu töötaja puhkuse ajal suletud.

Paikuse raamatukogul oli laenutuspunkt Seljametsa muuseumis. Seal oli olemas ruum, arvutid ja raamatud. Seoses raamatukogu avamisega uutes ruumides ja Seljametsa Algkooli sulgemisega lugejate arv langes ja oktoobris Seljametsa laenutuspunkt suleti.

Häädemeeste vald muutis raamatukogude lahtiolekuage ja töökoormust. Koristamis- ja kütmistasu arvelt saadav kokkuhoitud raha suunati teavikute ostmiseks.

1. aprillist on Sauga raamatukogu küllastajatele avatud senise nelja päeva asemel viis päeva nädalas. Tundides tuleb raamatukogu lahtiolekuage 35,5 senise 31,5 tunni asemel.

Allikukivi raamatukogu asukoha muutusega on muutunud ka lugejate rühmad: raamatukogu teenus on paremini kättesaadav ka lastele ja töötavatele inimestele. Vallavalitsuse otsusega pikendati raamatukogu lahtiolekuage.

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Seoses töö ümberkorraldustega koondati Pärnu Keskraamatukogust 2 raamatukoguhoidjat. Üks Ranna raamatukogu töötaja asus tööle keskraamatukokku.

Pensionile siirdus kauaaegne Häädemeeste raamatukoguhoidja Juta Kasvandik. Aasta lõpul kuulutati välja konkurss raamatukogu direktori ametikohale.

Suigu raamatukogu juhataja vastutab kogu Suigu Seltsimaja ja samas hoones asuva Are valla Sotsiaalmaja tõrgeteta toimimise eest.

Vändra valla raamatukogudes muutus ametinimetus – vanemraamatukoguhoidja nimetati direktoriks, sisulisi muutusi see kaasa ei toonud.

Jõesuu raamatukogu juhataja puhkuse ja koolituste ajal töötab asendustöötaja, endine raamatukoguhoidja. Asendusleping on sõlmitud ka 2016. aastaks.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Tabel 4

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse pikkus)	Koolituseks kulutatud
Pärnu Keskraamatukogu	24	430	3315
Allikukivi	3	42	200
Are	10	127	300
Aruvälja	10	95	95
Audru	3	94	415
Häädemeeste	2	8	25
Jõesuu	3	12	25
Jõõpre	6	21	65
Kabli	2	8	25

Kaisma	3	11	25
Kihnu	4	11	75
Kilingi-Nõmme	11	68	510
Koonga	2	7	25
Lavassaare	8	23	90
Libatse	6	24	45
Lindi	4	16	25
Lõpe	0	0	25
Massiaru	3	11	25
Paikuse	9	132	106
Pootsi	4	15	75
Pärnjõe	4	15	
Pärnu-Jaagupi	7	81	295
Sauga	2	56	268
Saulepi	5	43	260
Sindi	8	86	465
Suigu	7	23	75
Surju	6	15	155
Suurejõe	4	12	35
Tali	Tervislikud põhjused	25	
Tootsi	0	0	25
Tori	4	15	25
Treimani	4	15	25
Tõhela	6	19	50
Tõstamaa	5	15	125
Urge	7	43	75
Uulu	6	19	75
Vahenurme	5	25	175
Varbla	5	16	35
Vihtra	5	27	25
Võidula	1	4	25
Võiste	7	23	75
Vändra	6	34	50

Tabel 5

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Lasteraamatukoguhoidjate Suveakadeemia	TÜ	2
Biblioteraapia kasutamise võtetest ja võimalustest	Koolituskeskus Vilko	2
Kas ma töötan hea teenindusega raamatukogus	RR	1
Rahvaraamatukogude suveakadeemia	TÜ ühiskonna teaduste instituut	2
Kultuurikorraldus	Rahvakultuuri keskus	1
Dokumendihaldus ja asjaajamine	Janne Keerdo	1

Arhiivist, kodulehtedest, asjaajamisest asutuses	Riin Õige	1
Kodukoha kultuuri lugu ja seltsid	EKSÜ	3
Raamatukoguhoidja kui koolitaja	RR	2
Talveakadeemia mäluasutuste töötajatele	TÜ	1
Tagasi juurte juurde ehk Esimesed sammud sugupuu-uurimisel	D. Mitt, Eesti Genealoogia Selts	2
Infopädevuse alused, e-koolitus	TÜ	4
Muinasjutukonverents	Läänemaa KRK	4
Maaraamatukoguhoidjate suvelaager	ERÜ	2
Wordpressi koolitus kodulehe tegemiseks	OÜ Inner	1
Lihtsate asjade võlu	Annliis Kõiv	1
Graafilise disaini koolitus	TÜ	1
Eesti keele maagilisest mõjust	RR	1
Infokirjaoskuse olemusest ja õpetamisest õpilastele	RR	1
A.Sibula erialapäev	Tallinna KRK	2
Muusika ja raamatukogu	RR	1
Algupärase lastekirjanduse päev „Pinged kohad laste- ja noortekirjanduses	Tartu LRK	1
III Põhja- ja Baltimaade kirjandusfoorum Põhjamaade põnevik	RR	5
XII lasteraamatukoguhoidja päev	ERÜ Narva KRK	4
AK : aktuaalne koolituses	ERÜ, TÜ	1
Volikogu liikme koolitus - korrupsioon	MTÜ Juriidiline Koolitus	1
Revisjonikomisjoni liikme koolitus	MTÜ Juriidiline Koolitus	1
Koome sooja pleedi	MTÜ Paadrema Külaselts	1
Esmaabikoolitus	Juunika Koolitus	2
Rahvaraamatukogude suvelaager „Muusika raamatukogus- kõlab hästi”	Lääne-Virumaa KRK, ERÜ	2

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised:

Krista Visas (Pärnu Keskraamatukogu) – interaktiivse sessiooni juhendamine Riias X Balti raamatukoguhoidjate kongressil;

Marina Jantson (Pärnu Keskraamatukogu) esinemine ettekandega „URRAM-i rõõmud ja mured” Põltsamaal RIKS-i kasutajate töökoosolekul;

Ene Roost (Pärnu Keskraamatukogu) ettekanne „Muusikaosakonna 20 aastat” Pärnu Keskraamatukogu muusikaosakonna 20. juubelikonverentsil; ettekanne „Muusikaosakond rahvaraamatukogus. Miks ja kuidas?” Pärnu Keskraamatukogu muusikaosakonna näitel” rahvaraamatukogude suvelaagris Lääne-Virumaal;

Signe Peeker (Pärnu Keskraamatukogu) ettekanne „Pildikeel lasteraamatus” vabariiklikus kooliraamatukoguhoidjate suvelaagris Pärnus;

Heda Piiriste (Pärnu Keskraamatukogu) ettekanne E. Aspe loomingust Elisabeth Aspe mälestuspäeval Pärnu linnakodaniku majas;

Paikuse raamatukogu direktor Gerli Lehemets esines ettekandega Nõo Gümnaasiumi meeskonnale kooliraamatukogu ja valla raamatukogu ühinemise valudest ja võludest ja kooliraamatukoguhoidjate suveseminaril ettekandega „Kooli- ja vallaraamatukogude ühendamine“. Samal seminaril oli teema „Raamatukoguhoidja rutiinist välja“, kus tema õpetusel meisterdati šokolaadiümbrikuid;

Tori kandi muistendeid tutvustas Kuku-raadios Tori raamatukogu juhataja Aita Puust. Samuti osales ta Tori ööde ja päevade “Päikesetõusutervituse” luulekava koostamisel ja esitamisel; emakeelepäev Tori lasteaias “Päevajuht Sipsik kuulab Eno Raua luuletusi”; folklooripäeva vahetektide koostamine ning päeva läbiviimine.

Ettekande Urge raamatukogu piirkonnas asunud koolidest valla hariduselu 195. aastapäeva teemalisel hariduskonverentsil esitas Urge raamatukoguhoidja Liivia Koolme.

Kooliaasta avaaktusel tegi ülevaate Tahkuranna kandi hariduselu ajaloost Võiste raamatukoguhoidja Ülle Toomla.

Raamatut "Saarde mustrid" esitles Kilingi-Nõmme klubis üks koostajatest, Allikukivi raamatukogu juhataja Tiina Kuum.

Jane Lumijõe (Jõesuu raamatukogu): Tori valla laste päeval ja valla tublide õppurite ja sportlaste vastuvõtul päevajuht; osalemine Tori rahvamaja eksperimentaalteatri etenduses “Kaheksa naist seitsmel laval”.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused:

Tabel 6

Koolituse teema	Koolitaja/esine ja	Koolitustundide arv	Raamatukogu -hoidjate arv	Koolituse ks kulutatud summa	Koolituskava eesmärgi täitmine (kutse-kvalifikatsiooni kompetentsid, hinnang)
Kuidas kaitsta end stressi ja läbipõlemise eest	L. Puusepp TÜ Pärnu Kolledž	4	66	395	
Urrami-päev	M. Männiste	4	34	tasuta	
Läbipõlemine ja “rasked kliendid”	L. Puusepp TÜ Pärnu Kolledž	4	52	300	
E-Rahvusraamatukogu	RR	3	43	tasuta	
Inglise kirjandus	K .Kaer	4	62	150	
Virtuaalne jalajalg ja küberkaitse	Anto Veldre	3	38	150	
Nutiseadmed – meie igapäevased abivahendid	Teet Eltmaa ja Heigo Ensling	3	38	tasuta	

Maakondlik koolituskava on koostatud vastavalt raamatukoguhoidjate soovidele ja vajadustele. Koolituskava koostamisel lähtume päevakajalistest teemadest ja oleme valinud ka läbiva teema. 2015. aasta koolituste peateemaks oli see, kuidas vältida läbipõlemist ja stressi ning hakkama saada

raskete klientidega. Rohkem tähelepanu pöörasime ka nutiseadmete tutvustamisele. Tagasiside koolituste kohta oli hea.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi raamatukogunduse ja infoteaduste eriala bakalaureuseõppe lõpetas 2 raamatukoguhoidjat. 1 raamatukoguhoidja alustas Tartu Ülikooli avatud ülikoolis õpinguid infokorralduse eriala bakalaureuseõppes.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Pärnu Keskraamatukogu - EV Kultuuriministeeriumi tänukiri "Tabamata Vilde" otsinguil e-Vilde tabamise ja e-lugemise edendamise eest;

Ene Roost – EV Kultuuriministeeriumi ja Pärnu LV tänukiri seoses muusikaosakonna 20.juubeliga; Pärnu Aasta Naine 2015;

Reet Roosi – EV Kultuuriministeeriumi ja Pärnu LV tänukiri seoses muusikaosakonna 20. juubeliga; Hea Kolleeg 2015 (Pärnu Keskraamatukogu kolleegipreemia);

Helje Pulk – EV Kultuuriministeeriumi tänukiri seoses 60. juubeliga; Pärnu Keskraamatukogu tänukiri 40 tööaasta täitumise puhul;

Ene Michelis – EV Kultuuriministeeriumi tänukiri Sindi kultuurielu edendamise eest ja 50. sünnipäeva puhul;

Reet Gordon - EV Kultuuriministeeriumi ja Pärnu LV tänukiri sisuka töö eest Pärnu Keskraamatukogus ja seoses pensionile siirdumisega;

Evi Laarents – EV Kultuuriministeeriumi tänukiri seoses 65. sünnipäevaga;

Krista Visas – Pärnumaa kultuuriauhind Pärnumaa 2015. aasta tegutseja (Pärnumaa Omavalitsuste Liit); Visionäär 2015 (Pärnu Keskraamatukogu kolleegipreemia); Pärnu Keskraamatukogu tänukiri 20 tööaasta täitumise puhul;

Ilme Philips – Pärnu LV tänukiri seoses pensionile siirdumisega;

Urve Saard – Hea Sõber 2015 (Pärnu Keskraamatukogu kolleegipreemia);

Riita Lillemets – Aasta Maaraamatukoguhoidja 2015 Pärnumaal;

Pärnu Keskraamatukogu tänukiri pikaajalise töö eest raamatukogus:

Siiri Haugas, Külli Lorents, Monika Stimmer, Krista Visas (keskraamatukogu), Olga Käärt (Tootsi), Anne Pusse (Sindi), Elvira Varrik (Suurejõe) – 20 tööaastat;

Signe Peeker, Heda Piiriste, Karin Tedre (keskraamatukogu) – 25 tööaastat;

Irina Golenkova (keskraamatukogu), Tiina Kuum (Allikukivi), Maire Havik (Kihnu), Taimi Semm (Kilingi – Nõmme), Koidu Tammepõld (Vändra), Rita Raudsepp (Sindi) – 30 tööaastat;

Nelli Metsnik (keskraamatukogu), Ene Heil (Kilingi-Nõmme) - 35 tööaastat;

Erika Luige (Koonga) ja Leili Tali (Häädemeeste) - 55 tööaastat;

Vändra Raamatukogu – Vändra Alevi- ja Vallavalitsuse tänukiri “Vändra tänab panuse eest Vändra 500 juubelipidustuste läbiviimisel”

Juta Kasvandik – Häädemeeste valla tänukiri kohusetundliku ja sisuka töö eest Häädemeeste raamatukogus; Pärnu Keskraamatukogu tänukiri sisukate tööaastate eest Häädemeeste raamatukogus;

Leili Tali – Häädemeeste valla vapimärk seoses valla 25. aastapäevaga; Pärnu Keskraamatukogu tänukiri seoses 55 tööaastaga raamatukogus;

Tiiu Tammer – tänukiri Lindi koolilt;

Tiina Kuum – Saarde valla tänuplaat raamatu "Saarde mustrid" koostamise ja väljaandmise eest;

Malle Kiis – Audru valla tänukiri meeldiva ja tulemusrikka koostöö eest kultuuri edendamisel;

Aruvälja Kooli tänukiri meeldiva koostöö eest.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Tabel 7

Raamatukogu nimi	Vajadused	Teostatud tööd (2015)	Plaan (arengukavast aasta vms)
Pärnu Keskraamatukogu	Pärnu Keskraamatukogu rippsaal oli 7 aastat kütteperioodil kasutuskõlbmatu.	Teostati küttesüsteemi audit, pakuti lahendused ja vastavalt sellele teostati ka tööd	2016. aastaks on planeeritud arvutiklassi ehitus
Allikukivi		Raamatukogu jaoks kohandati ja renoveeriti Tihemetsa spordihoones asuvad ruumid.	
Aruvälja			2016.a. hakkatakse ehitama uut külakeskust, kuhu on ka raamatukogule lubatud uued ruumid
Kabli	Külaselts plaanib kogu maja renoveerimist, sh ka raamatukoguruumid. Praegu on valminud eelprojekt, millega külaselts osaleb taotlusprogrammides.		
Pärnu-Jaagupi			Hoone välisfassaadi remont 2016
Sauga	Noortekeskuse ja raamatukogu hoone ümbruse	Hoone ümbruse detailplaneeringu koostamine ja	Noortekeskuse parkla ehitus

	korrastamine: haljasala rajamine, spordirajatiste ja parkla ehitamine Haljastusprojekti koostamine	avalik väljapanek	
Saulepi	Uued ruumid alumisele korrusele, kuna praegu igasugune võimalus liikumispuudega inimesel raamatukokku pääseda puudub. Uus valgustus, remont ja kütteseadmed.		Plaan saada toetust LEADER programmist.
Urge		Pahteldati ja värviti esikuseinad, köögi sein plaaditi, lakke said uued lambid.	

Millistes raamatukogudes ei ole tagatud juurdepääs liikumispuudega inimesele?

Pärnu Keskraamatukogu Ranna haruraamatukogul, Libatse, Vahenurme, Häädemeeste, Kabli, Koonga, Lõpe, Tootsi, Tori, Tõhela, Tõstamaa, Massiaru, Pärnjõe, Saulepi, Suigu, Tori, Tõhela, Vahenurme raamatukogudel puudub liikumispuudega inimestel juurdepääs raamatukoguteenustele. Siiski leiavad raamatukoguhoidjad, et kui liikumispuudega kliendil pole võimalik raamatukokku tulla, on võimalik raamatukogu- või sotsiaaltöötaja koju kutsuda koos soovitud teostega, kasutada sugulaste või naabrite abi.

26 maakonna raamatukogus on liikumispuudega inimestele juurdepääs tagatud.

Tabel 8

Raamatukogu nimi	Vajadused	Teostatud tööd (2015)	Plaan (arengukavast aasta vms)
Pärnu Keskraamatukogu Ranna harukogu	Kaldtee		Linnavalitsus on probleemist teadlik, kuid hetkel lahendus puudub.
Suigu	Lift		Are valla arengukava 2014 – 2024 ära märgitud
Sindi	Vajadus olemas, kuid juurdepääs pole tagatud.		Teema tõstatatud Sindi Linnavalitsuses. Planeerida arengukava koostamisel juurdepääsu rajamine
Häädemeeste	Kaldtee		2016 kavas sissekäigu sanitaarremont ja rajada kaldtee

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Pärnu Keskraamatukogu – 5 MS Office 365 Business litsentsi

Pärnu Keskraamatukogu Ranna harukogu – skänner

Are raamatukokku osteti külastajatele tutvumiseks ja katsetamiseks e-luger.

Audru – 2 lugejaarvutit vahetati uute ja kiiremate vastu välja, renditi uus internetiühendusega koopiamaasin-printer

Jõesuu – arvuti

Koonga – 2 arvutit ja printer

Lõpe – 2 arvutit ja printer

Pärnu-Jaagupi – dataprojektor

Suigu – e-luger

Urge – kodulootöölalaste lindistamiste tarbeks muretseti diktofon ning materjalide arvutisse salvestamiseks korralik värviprinter-skänner. Töötaja tarbeks osteti uus kuvar.

Uulu – arvuti

Vahenurme – AIPis uued arvutid

Võiste – uus arvuti

2.7 Raamatukogude koostöö.

Töö koordineerimine ja koostöösuhted:

2.7.1 kohalikul

Pärnu Keskraamatukogul on väga hea koostöö Pärnu saksa keele õpetajate aineseksiooniga, mille tulemusel toimuvad paljud õpilasüritused keskraamatukogu saksa lugemissaalis. 2015. a. lisandusid ka maakonnakoolide saksa keele õpetajad. Raamatukogus toimus maakonna koolide saksa keele päev.

Koostöös Keskkonnaametiga toimusid raamatukogus loodusteemalised kohtumisõhtud, enim publikut tõi kohale Valdur Mikita.

Muusikaõpetajate aineseksioon, muusikakool, Endla teater ja Pärnu kontserdimaja on pikaajagsed koostööpartnerid keskraamatukogu muusikaosakonnale. Traditsiooniks on saanud muusikakooli

kevad- ja jõulukontserdid Pärnu Keskraamatukogus, teabepäevad maakonna ja linna muusikaõpetajatele jne.

Hea koostöö on Pärnu linna lasteaedade ja koolidega. Jätkame lasteaedadesse õpetajate soovidele tuginedes raamatute viimist. Hea koostöö Pärnu linna lasteaiaõpetajate keskkonnakasvatuse aineühendusega toob raamatukokku huvitavaid näitusi, mida käivad vaatamas enamus lasteaedade lapsi, tuues kaasa ka emad ja isad. Nii mõnigi näitusekülastaja on hiljem end raamatukogu lugejaks vormistanud.

Koostöös Pärnu Linnakodaniku Majaga tutvustame Pärnuga seotud kirjanikke ja kultuuritegelasi. Koostöös Pärnu Muuseumiga toimus koostöömäng 5. klasside õpilastele. Pärast tutvumist muuseumi ja raamatukoguga toimus online viktoriin nutiseadmetega Kahoot keskkonnas. Mängus osales 100 Pärnu ja Pärnumaa viiendikku.

Samuti jätkab raamatukogus oma kogunemisi Pärnu linna Noortekogu raamatuklubi, mis on noorte omaalgatuslik ettevõtmine, raamatukogu pakub noortele ruumi, kus raamatute üle arutleda. Samuti käib raamatukogus koos saksa keele vestlusring ning Pärnu giidide saksa keele ring.

Lasteosakonna töötajad käivad kord aastas Pärnu Haigla lastehaiguste osakonnas üle vaatamas raamatukarusselle ja neid täiendamas. Seekord oli raamatukoguhoidjatega kaasas teraapiakoer Pimmu koos perenaisega. Lastele loeti ette ka lõbusaid ning tervendavaid lastelugusid.

Mainimata ei saa jätta Pärnu Keskraamatukogu head koostööd nii Pärnu linna- kui maavalitsusega, näiteks keskraamatukogu esindajad kaasati EV 100 Pärnumaa korraldustoimkonda.

Kõigil raamatukogudel on hea koostöö KOV-i asutustega ja MTÜ-dega. Raamatukogupäevade ajal proovis raamatukogutöös kätt Kaisma valla volikogu esimees Tarmo Lehiste.

Koostöö maakonna teiste raamatukogudega väljendub eelkõige RVL-is – tellimusi saadi 2161.

Tootsi raamatukoguhoidja jaoks eristub aasta teistest selle poolest, et sai alguse koostöö pensionäride keskusega “Kanarbik”. Raamatukogul on pinda 45 ruutmeetrit. Suurte ürituste või näitusega hakkama ei saa, ruumi on lihtsalt vähe. Koostöös Kanarbikuga ja kasutades nende ruume, sai sügisel läbi viidud kaks suurt ja korralikku näitust: “Õpikud läbi aastate” ja “Vanade dokumentide näitus”.

Paljud raamatukoguhoidjad on vallavolikogu erinevate komisjonide liikmed ja toimetavad või teevad kaastööd vallalehtedele.

Sindi organiseeris koostöös MTÜ-ga Helma filmiõhtuid ja seltsinguga SIRA lasteraamatupäeva.

Vändra valla raamatukogutöötajad algatasid ühise kooskõimise eesmärgiga tulla kokku ning vahetada kogemusi ja arutleda oma töös esinevate probleemide üle. Facebook`is loodi oma grupp, kus saab kiirelt suhelda. Traditsiooniks on saanud aktiivsematele lugejatele igal aastal ekskursiooni korraldamine. Korraldajaks on igal aastal üks raamatukogu, toetab vallavalitsus.

Paljud raamatukoguhoidjad koostavad küsimused ja viivad läbi valla mälumänge.

Kõik Tori valla kultuuriasutused koonduvad „Kultuurisehkendajate“ nime taha. See on seltskond, kes korraldab kultuurielu Tori vallas.

Rohelise Jõemaa Koostöökogu ühisüritusel „Kaks kohviringi ümber Soomaa“, korraldas Jõesuu raamatukogu raamatulaada „Aita raamat koju!“.

2.7.2 riiklikul

Krista Visas Pärnu Keskraamatukogust ja Piia Salundi Sauga raamatukogust kuuluvad ERÜ juhatusse (Krista Visas valiti ERÜ aseesimeheks) ja osalevad aktiivselt ERÜ töös. Mõlemad osalesid 21. sajandi raamatukogu visioonidokumendi koostamise töögrupis. Krista Visas osaleb ERÜ uue mõtte töörühma töös ja osales ka mõttetalgute ettevalmistamisel.

Hea koostöö Tallinna Goethe Instituudi ja Briti Nõukoguga võimaldas näidata 6 väärtfilmi Pärnu Keskraamatukogu filmiõhtutel.

Koostöös Muusikakogude Ühenduse ja sellesse kuuluvate muusikakogudega toimuvad infopäevad, seminarid, muusikaosakonna 20. sünnipäeva tähistamine.

Tänu koostööle Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühinguga käivad raamatukogus lugemiskoerad.

Keskraamatukogus juhendati Tartu Ülikooli 2 üliõpilast. Krista Visas retsenseeris TÜ bakalaaurusetööd, mille teemaks oli "Rahvaraamatukogude turundustegevus Pärnu maakonnas".

Tänu heale koostööle erinevate kunstnike, koolide jm organisatsioonidega (Eesti Spordimuuseum, Tartu Kõrgem Kunstikool, Paikuse Huvikool, erinevate riikide saatkonnad Eestis jne) on raamatukogus üleval huvitavad näitused ning toimuvad kohtumised lugejatega.

Pärnu-Jaagupi, Aruvälja ja Audru raamatukogud teevad tihedat koostööd Eesti Kodu-uurimisseltsiga - sel aastal oli nende korraldada õppesõit mööda Pärnumaad.

2.7.3 rahvusvahelisel tasandil.

Mais lõppes NordPlus projekt „Late Life Learning-Discovering the Pathways for Cooperative Partnerships”, milles osales Pärnu Keskraamatukogu koos Lidköpingi (Rootsi), Utena (Leedu) ja Riia raamatukoguga. Lisaks osalesid projektis ka Lidköpingi eakate avahoolduskeskus ja Utena väarikate ülikool. Projektikohtumised toimusid Riias ja Leedus (Utenas ja Vilniuses). Koostööprojekt andis häid ideid, mida pakkuda senioritele ja kuidas neid õpetada toime tulema tänapäeva nutimaailmas. Projekti käigus külastati erinevate riikide raamatukogusid ja eakate hoolekandeesutusi. Järgmisel aastal on plaanis taotleda raha nõ jätkuprojektiks, mis keskendub eakate inimeste lugemisele, ettelugemisele ning eakate abistamisele sobiva lektüüri leidmisel samuti raamatukogude ja hoolekandeesutuste vahelisele koostööle.

Krista Visas osales Leedus Birštonas kolme Balti riigi raamatukoguhoidjate ühingu juhatuste kokkusaamisel, kus arutleti edasiste koostöövõimaluste üle.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et Pärnumaa raamatukogude koostöö igal tasandil nii omavahel kui teiste organisatsioonidega toimib hästi. Kui külaraamatukogude puhul saame rohkem rääkida koostööst kohalikul tasandil, siis keskraamatukogu puhul lisanduvad riiklik ja rahvusvaheline tasand. Keskraamatukogu jagab alati oma riiklikke ja rahvusvahelise koostöö kogemusi maakondlikel teabepäevadel.

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted (tasakaal) ja uuendused (sh e-teavikud)

Kogude täiendamisel oli esikohal eesti autorite ja Eesti kohta ilmuv kirjandus, samuti väärt lastekirjandus, seejärel teatmekirjanduse, väärt tõlkekirjanduse ja teabekirjanduse tellimine.

Komplekteeriti vastavalt piirkonna lugejate soovidele ja nõudlusele, arvestati seejuures rahaliste võimalustega. Väga hästi toimis valla raamatukogudevaheline koostöö kogude komplekteerimiseks. Osakaal on kaldunud ilukirjanduse poole, vähem telliti teabekirjandust.

Et lugejad kasutavad teabe saamiseks järjest rohkem Internetivõimalusi, siis arvatavasti seetõttu on maakogudes vähenenud nõudlus teabekirjanduse järele. Rohkem kasutati keskraamatukogust jt valla raamatukogudest RVLi teel laenutamise võimalust. Maaraamatukogude lugejad kasutavad raamatukogu järjest rohkem meelelahutuse eesmärgil.

Ostueelistusteks olid kirjanduspreemiate nominentide ja romaanivõistlustel auhinnatud teosed. Osteti „Hea lasteraamatu” jt lasteraamatu konkurssidel äramärgitud teoseid, arvestati õpilaste vajadustega kohustusliku kirjanduse järele. Lastekirjanduse ostmisel arvestati ka emakeeleõpetajate soovitustega ja NUKITSA konkursil väljavalitutega.

Lugejanõudlust mõjutas küllalt palju meedias kajastatu (sh Kirjandusministeerium), nõuti tihti ka raamatukaupluste müügiedetabelites olnud raamatuid.

Järelkomplekteerimisel võeti arvesse lugejate nõudlust/soove.

Väga hoolega valikuid tehes ja soodushinnaga järelkomplekteerides ei ole enamikus maakonna raamatukogudes midagi vajalikku ostmata jäänud.

Komplekteerimisrahad suurenesid enim Häädemeeste (0 eurolt 4035 eurole), Paikuse (800 eurolt 1200 eurole), Are (2500lt 3100 eurole), Saarde, Sauga ja Tahkuranna valla raamatukogudel.

Kihnu vald vähendas komplekteerimisrahasid 43% (2300lt 1300 eurole), vähenesid ka Koonga ja Halinga valla raamatukogude teavikute soetamise rahad.

Raamatute hankimisel keskraamatukokku oli oluline arvestada lugejate vajadustega nii teabekirjanduse kui ka ilukirjanduse osas. Pärnu Kolledži üliõpilaste, kutsehariduskeskuse õpilaste, gümnaasiumiõpilaste vajadustega arvestamine on tähtis nende edukaks õppetegevuseks.

Välja vahetati väga lagunenud kohustusliku kirjanduse eksemplariid.

Teavikute hankimisel arvestati erinevate kirjastuste ja kaupluste sooduskampaaniatega Keskraamatukogu komplekteerimisotsustuste tegemisel osalesid harukogude ja osakondade töötajad.

Jätakuvalt eelistas lugeja paber kandjal raamatut, e-raamatute vastu oli huvi väga väike nii linnas kui maakonnas. Mitu maaraamatukogu soetas endale e-lugereid ja tegi neile ka reklaami, aga huvi ei olnud kuigi suur.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Pärnumaa raamatukogude kogud täienesid 2015.a. 25676 eksemplari võrra s.o 4,6% rohkem kui 2014. a. Ilukirjandus moodustas 64,6% ja teabekirjandus 35,4%.

Saabunud kirjandusest moodustas keskraamatukogus ilukirjandus 57% ja teabekirjandus 43%. Nimetusi tuli keskraamatukokku 5390 s.o 680 nimetust rohkem kui 2014. a.

Teavikute soetamiseks saime raha võrreldes 2014. aastaga valdadel 2,8%, Pärnu linnalt 20,6 % rohkem, riigilt keskmiselt 5,4% rohkem.

Kuna komplekteerimiseks oli kulutada rohkem, ostime 1151 teavikut enam kui 2014. aastal.

Maakonna raamatukogud said juurde 2163 (2014.a. 2168) eksemplari annetusi, s.o. 8,3% (2014 - 8,7%) juurdetulekust. Sellest oli keskraamatukogu annetusi 1231 (2014-1004) eks., s.o. 10% (2014-9%) juurdetulekust.

Suuremad annetajad: eraisikud, Eesti Statistikaamet, Innove jt.

Sindi raamatukogu sai Chicago Eesti Maja raamatukogult annetuseks 96 raamatut.

Kuna keskraamatukogus on kasvanud nõudmine võõrkeelse kirjanduse, eriti ingliskeelse, järele, siis soetati ka 2015. aastal võõrkeelset kirjandust eelnevate aastatega võrreldes rohkem (2013 – 1932 eks, 2014 – 2213, 2015-2331). Maaraamatukogudes seevastu on võõrkeelse kirjanduse lugejate arv vähenenud. Seoses nõudluse vähenemisega muutus venekeelsete raamatute komplekteerimine.

Keskraamatukogu raamatute eksemplaarsus oli keskmiselt 2,4 (2013 – 2,3).

Raamatu keskmine hind 11,3 (2014- 10,7), maakogudel 10,7.

Raamatu keskmine hind võrreldes 2014. aastaga küll kallines, kuid suurenes teavikute komplekteerimise toetus, seepärast saime osta isegi rohkem nimetusi ja seejuures eksemplaarsus ei vähenenud.

Kogude täiendamiseks on kasutatud erinevaid allikaid:

- kirjastused (Varrak, Ersen, SE&JS, Odamees, Kunst),
- vahendusfirmad (Teek),
- raamatukauplused (Rahva Raamat, Apollo, Raamatukoi, Krisostomus, Lasering, vanaraamatukauplused),
- erinevad ametkonnad
- eraisikud.

2015 .a. kustutati kogudest 40322 raamatut, mis on 29% vähem kui 2014. aastal.

Jätakuvalt tegeleti kogude puhastamisega liigest eksemplaarsusest, aegunud ja lagunenud teavikutest. Kuna inventuuridejärgne suurem kogude korrastamine keskraamatukogus toimus 2014. a., siis sellest ka kustutuste arvu vähenemine 2015. a. Fondi ringlust arvestades tuleks 2016. a. vaadata kriitilise pilguga üle teabe- ja võõrkeelse kirjanduse kogud, et kustutada sealt aegunud teavikud.

Paljud maaraamatukogud pidasid 2015. aastal suurimaks tööks kogude korrastamist. Keskraamatukogu töötajad käisid mitmetes maakonna raamatukogudes nõu ja jõuga abiks kogusid

vananenud ja lagunenenud kirjandusest puhastamas. Väga põhjalikult tegelesid kogude korrastamisega Audru, Tori, Allikukivi, P-Jaagupi, Võidula, K-Nõmme raamatukogud.

Inventuuri läbiviimisel oldi abiks Allikukivi raamatukogus.

2016. a on inventuurid plaanis Audru, Kabli, Kaisma, Lavassaare, Lõpe, Pärnjõe, Sauga, Surju, Sindi, Tootsi, Tori, Treimani ja Tõstamaa raamatukogudes.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Pärnu Keskraamatukogu tellis 2015. aastal 21 nimetust 50 aastakäiku ajalehti. Ajakirju telliti 106 nimetust 175 aastakäiku, muul moel saadi juurde 21 nimetust ajakirju. Perioodika tellimisele kulus 11 013,45€, kultuuriperioodikale 973,05€.

Maakogudes kultuuriperioodika vastu huvi peaaegu puudub. Mõnel puhul on raamatukogutöötajad suunanud lugejaid teatud artiklite juurde, mis nende arvates võisid huvipakkuvad olla.

Nimetus	Maakogudes	Keskraamatukogus	Kokku
Akadeemia	8	4	12
Keel ja Kirjandus	4	2	6
Looming	15	4	19
Loomingu Raamatukogu	12	4	16
Kunst.ee	1	1	2
Muusika	3	1	4
Teater.Muusika.Kino	7	2	9
Täheke	22	2	24
Vikerkaar	7	2	9
Värske Rõhk	8	1	9
Hea Laps	15	1	16
Sirp	10	4	14
Õpetajate Leht	5	1	6
Raamatukogu	27	5	32
KultuuriKeskus		1	1
Tuna		1	1

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid osteti 329 eks, neist keskraamatukokku 320, annetusi sai keskraamatukogu 76. Maaraamatukogudesse osteti ainult 9 auvist, sest lugejate nõudlus nende järele oli väike. Soovisime ja soovime jätkuvalt osta rohkem heliraamatuid, sest nii linna kui maa lugejad on neid palju küsinud. Kahjuks ilmub heliraamatuid väga vähe.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

2015. aasta alguses andis Pärnu Keskraamatukogu teabekirjanduse osakond perioodikasaalile üle kõik ajakirjad ja teabekirjanduse osakond ajakirju enam ei laenuta. 3. korrusele jäi kodulooline perioodika, mis on kohalkasutuseks.

Muusikaosakonnas toimus 2015. aasta sügisel üleminek CD avariisüsteemile. Sellest lähtuvalt korraldasi lugejatele mugavamaks fonoteegi ülesehituse. Jaotused on nüüd: lastemuusika, uudisplaadid, välismuusika, eesti muusika, fonogrammide, vinüülplaadid, helikassetid, DVD-d, VHS-d.

Sauga raamatukogu pakub senistele teenustele lisaks e-lugeriga tutvumise võimalust, kuid seni on huvi olnud vähene. Pingutused lastele lugerit tutvustada lähevad visalt, täiskasvanud ei soovi seda isegi kätte võtta.

Raamatukogud, kus on paigaldatud raamatute tagastuskast, on sellega väga rahul – 2015. aastal lisandusid tagastuskastid Are, Urge, Sauga raamatukogudele.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine AIP-i kasutamine.

Pärnu Keskraamatukogu perioodikasaali AIP-is on lugejate käsutuses 12 arvutit, lisaks veel 13 arvutit maja peal osakondades. Ranna ja Rääma harukogudes on lugejate kasutuses 7 arvutit. Keskraamatukogus oli ainult AIP-i külastusi 2015. aastal kokku 10335, keskmiselt 36 külastust päevas. Võrreldes 2014. aastaga on kasutuste hulk langenud.

Arvatavalt on langus toimunud seoses isiklike arvutite hulga suurenemisega, kuna isiklike arvutite soetamine on muutunud järjest soodsamaks ning mobiilne internet on samuti kiire ja soodne. Palju kasutatakse AIP-is printimise teenust. Ürituste- ja sõidupiletid ostetakse küll kodus oma arvutit kasutades ära, kuid printeri puudumisel tullakse raamatukokku, et piletid välja printida. Suvekuudel oli AIP-i kasutamine intensiivsem, sest paljud turistid kasutasid võimalust lugeda siin oma meile, teha hotellide ja sõidupiletite broneeringuid, laadida fotosid jne. AIP-is pakume ka skaneerimise teenust, skaneerida saab nii A4 kui A3 suuruses materjale. Lisaks kasutatakse väga palju raamatukogu avalikku WiFi võrku isiklike sülearvutite ja nutiseadmetega. Avalik-tasuta WiFi võrk on lisaks keskraamatukogule ka Ranna ja Rääma haruraamatukogudes.

Ka külaraamatukogudes kasutatakse lugejaarvuteid vähem. Peamised arvutikasutajad - lapsed - on enamikus endale saanud nutitelefoni, mida kasutatakse raamatukogu avalikus WiFi võrgus.

Raamatukogu arvutite kasutamine elavneb tuludeklaratsioonide täitmise perioodil, vanemaealised soovivad abi pangatehingute tegemisel. Uued kasutajad olid tervisedeklaratsioonide täitjad.

4.2 Raamatukogu kasutamine

Pärnumaa elanike arv on vähenenud 537, sellest Pärnu linnas 281 inimese võrra.

Kuigi Pärnu Keskraamatukogu laenutuste üldarv on kahanenud, on ilukirjanduse ja teabekirjanduse osakondades laenutuste arv kasvanud. Võrreldes 2014. aastaga tõusis ilukirjanduse osakonna laenutuste arv 8575 laenutuse võrra ja teabekirjanduse osakonna laenutuste arv 22 291 laenutuse võrra – siin on üheks kasvu põhjuseks asjaolu, et teabekirjanduse osakond alustas kojulaenutamist 2014. a aprilli lõpus, enne seda laenutas teabekirjandust endine kojulaenutuse osakond. Siit võib

järeldada, et kogude ümberjaotamine 2014. aastal on ennast õigustanud. Töötajatel on rohkem aega lugejatega tegeleda ning soovitusi jagada.

Pärnu Keskraamatukogu 2015. a. laenutuste esiviisiku moodustavad: A. Kivirähk „Rehepapp ehk November”, A. Kivirähk „Sirli, Siim ja saladused”, A. Kivirähk „Kaka ja kevad”, A. Kivirähk „Karneval ja kartulisalad” ning G. Orwell „Loomade farm”, esimene mitte kooli soovituslik teos oli laenutuste edetabelis 8. kohal olev V. Mikita „Lingvistiline mets: tsibihärblase paradigma. Teadvuse kiirendi, Väga populaarne oli 2015. a. Põhjamaade krimikirjandus, jätkuvalt on loetavad ka „Minu....”, sarja raamatud.

Perioodika laenutuste esiviisik Pärnu Keskraamatukogus oli: "Kroonika", "Burda", "Naisteleht", "Eesti Naine" ja "Tiiu".

Kohallaenutuste arv teabekirjanduse osakonnas on võrreldes 2014. aasta valikstatistikaga kasvanud – 5396 teavikult 5483 teavikule. See näitab, et lugemissaaliteenus on jätkuvalt vajalik. Õppesessioonide ajal on teabekirjanduse osakonnas kõik lauad hõivatud.

Langustendentsi on märgata öölaenutuste juures (12 laenutuskorda, 2014. aastal 60), see on tingitud sellest, et varem paljud kohalkasutuses olnud teavikud on nüüd koju laenutatavad. Öölaenutusteenust kasutavad jätkuvalt juristid, kes laenavad seaduste kommenteeritud väljaannete ainueksemplare.

Kasvanud on ka muusikaosakonna laenutuste arv – kohallaenutuste arv vähenes küll 1000 võrra, kuid samas tõusis kojulaenutuste arv 2000 võrra. Perioodikasaali laenutuste arv kasvas ligi 2000 võrra. 2015. aasta alguses andis teabekirjanduse osakond perioodikasaalile üle kõik ajakirjad sh. käsitööajakirjad ja see tõstis oluliselt perioodika laenutuste arvu.

Saksa lugemissaali laenutuste arv on jäänud praktiliselt samasse suurusjärku.

Vähenenud on nii kohallaenutuste kui kojulaenutuste arv lasteosakonnas. Ka harukogude laenutuste arvud on vähenenud. 2014. aasta esimesel poolel laenutas raamatuid ka nüüdseks suletud Ülejõe harukogu, selle sulgemise järel tulid keskraamatukokku lugejateks vaid umbes pooled harukogu kasutajad, seega on laenutuste arv vähenenud ka selle osa lugejate võrra, kes harukogu sulgemise järel enam laenutusi ei teinud.

Külakogud, kellel on raamatukogu kasutamise näitajad tõusnud, on seletanud seda mitmeti.

Mõnel juhul on see suuresti tingitud asjaolust, et raamatukogu lahtiolekupäevi oli rohkem. Näiteks Sauga raamatukogu on alates aprillikuust avatud ka reedeti ja lahtiolekutunde on nädalas 4,5 võrra rohkem kui varem

Urge ja Are raamatukoguhoidjad nimetavad positiivsena tagastuskasti olemasolu.

Külastuste arvu kasv võiks viidata sellele, et raamatukogude roll ühiskonnas on muutumas informatsioonikeskustest kultuurikeskuste poole ja sageli külastatakse raamatukogusid muul põhjusel kui teaviku laenutamine.

Külastuste vähenemises oli oma osa selles, kui 2014. aastal suleti mõni raamatukogu naaberasutus - kauplus, postkontor ja arstipunkt (Are).

Laenajate ja laenutuste arvu vähenemise peamised põhjused ei ole varasemaga muutunud. Elanikkond vananeb. Kui teeninduspiirkonna elanike arv väheneb, väheneb ka riigipoolne toetus teavikute ostmiseks.

Maakonnas on 12 raamatukogu (29%), mille teeninduspiirkonnas on vähem kui 500 elanikku.

Tõsiasi on see, et kui inimene käib mujal tööl, külastab ta vajadusel ka sealset raamatukogu.

Väga raske on väikeses külaraamatukogus uusi tegevusi ja sündmusi lugejatele pakkuda.

Treimani raamatukogus kirjutas suvel pikema aja vältel doktoritööd doktorant Inglismaalt ning on huvitatud samast võimalusest ka 2016. a. suvel.

Suvekuudel oli Tõstamaa raamatukogu kasutuses kui kaugtöökoht. Vallas suvilat omavatel e-poe omanikel puudus majas elekter ja nii kasutati e-poe töös hoidmiseks raamatukogu ruume.

Vändra Raamatukogu kaminasaalis ja muuseumitoas toimus aasta jooksul 84 erinevat sündmust. Toimused koolitused, keeleõpe, kontserdid, raamatuesitlused, nõupidamised, näituste avamine. Ansambel Linnutaja kasutab raamatukogu ruume proovide tegemiseks. Raamatukogus toimus erinevate raamatute, trükiste, meenete müük. Raamatukogus asub ruum täiskasvanud harrastuskunstnike tarvis. Jaanuarist maini kasutati ruumi ka laste kunstiringi läbiviimiseks. Raamatukogu oli viiel päeval juunis Vändra rattaralli ja Eesti Meistrivõistluste jalgratturite maanteeõidus staabiks.

Treimani raamatukoguhoidjat üllatas suvelugejate mure raamatukogu käekäigu pärast. Nende endi algatusel koostati 112 allkirjaga pöördumine vallavalitsuse ja volikogu poole raamatukogu toetuseks ja käidi välja idee Treimani raamatusõprade päeva korraldamiseks suvel, mida nad ise aitavad korraldada ja läbi viia.

Tabel 9

Raamatu- kogu	Lugejad 2014	Lugejad 2015	Muutus (+-)	Laenut-d 2014	Laenut-d 2015	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	27165	26776	-389	749154	737743	-11411
Sh keskk	14812	14862	+50	419758	402655	-17103

Tabel 10

Raamatu- kogu	Külastused 2014	Külastused 2015	Muutus (+-)	Virtuaalkülast. 2014	Virtuaalkülast. 2015	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	440387	453929	13542	65501	67901	2400

Sh keskk	265880	273929	8049	55265	56344	1079
----------	--------	--------	------	-------	-------	------

4.3 RVL teenindus

Keskraamatukogu teabekirjanduse osakond osutas 2015. aastal jätkuvalt RVL teenust. RVL teel tellivad Pärnu Keskraamatukogust teavikuid peamiselt Pärnu maakonna ja teiste maakondade väiksemad raamatukogud – URRAMit kasutavate raamatukogude tellimusi oli 2015. aastal 353, ise tellisime URRAMi kaudu 8 korral. Teadusraamatukogudelt ja Rahvusraamatukogust tellisime RVL teel teavikuid 29 korral.

Koostöö maakonna raamatukogude vahel seisnebki eelkõige RVL-is. Seda näitab RVL-i hüppeline kasvamine. Keskraamatukogu saatis välja 362 teavikut (+ 188 võrreldes 2014.aastaga) ja tellis ise 28.

Maakonnas saadi tellimusi 1792 (+711). Enim raamatuid vahetasid Häädemeeste ja Tõstamaa valla raamatukogud. Raamatuid toimetatakse edasi-tagasi erineval moel – tuttavad, sotsiaaltöötajad, raamatukoguhoidja, sest postiteenus on kallid RVL-i teenust ei kasutanud 4 raamatukogu.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine LISA 2 Laste-ja noortekirjanduse nimetused ja eksemplarid 2015

4.4.2 Raamatukogu kasutamine

Tabel 11

Rmtk	Lug-d 2014	Lug-d 2015	Muutus (+/-)	Külast- d 2014	Külast- d 2015	Muutus (+/-)	Laenut 2014	Laenut 2015	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	6925	6889	-36	90774	93837	3063	81321	76436	-4885
Sh keskk	3246	3222	-24	37129	39205	2076	44387	37623	-6764

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Lapsed moodustavad Pärnumaa raamatukogude kasutajatest 25%, külastustest 20% ja laenutustest 11%.

Maaraamatukogudes tervikuna on lastest lugejate arv jäänud samaks, laenutuste arv kasvanud 4,8%. Külastuste arv on kasvanud 2545 võrra, sest raamatukogu on ka kokkusaamise ja ajaveetmise koht, kus oodatakse algavat ringitegevust või bussile minekut.

Konkreetselt lugejate ja laenutuste vähenemise põhjuseks on kohaliku kooli sulgemine (Aruvälja, Suigu), gümnaasiumiosa kadumine (Pärnu-Jaagupi), vähenemine tuleb ka arvutikasutajate arvelt (Urge).

Pärnu Keskraamatukogu laste laenutuste arv on võrreldes 2014. aastaga langenud 16%, üheks põhjuseks võib olla see, et lasteosakonda külastab ja laenutab igapäevaselt raamatuid ka suur hulk lapsevanemaid, kes kas elukohast või pere tihedast päevakavast sõltuvalt raamatud ise lastele koju viivad.

Teist hooaega käib koostöö Pärnu linna lasteaedadega - elektronpostkasti jõudnud raamatusoovid kogutakse kokku ja raamatukastid koos raamatutega jõuavad raamatukogu autoga kord kuus igas vanuses lasteaialasteni. Raamatingiga on ühinenud 9 lasteaeda.

Tegevust jätkavad Mürakarukool ja Karude Jututuba.

Uusi lugejaid toovad meile ka lasteaedade ja algklasside ühiskülastused raamatukokku. Tihti toovad pärast lasteaiarühmaga raamatukogus käinud mudilased oma vanemadki raamatukogu kasutajateks.

Raamatukogust saavad oma esimese raamatu "Pisike puu" kätte 2015. aastal sündinud beebid. Raamatu on koostanud Eesti Lastekirjanduse Keskus ning rahastaja kultuuriministeerium. Kingi eesmärk on toetada laste lugemishuvi ja väärtustada eesti lastekirjandust.

Keskraamatukogu lasteosakond aitab töös hoida Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt ellu kutsutud raamatukarussellide projekti, mis uued raamatud ka Pärnu Haiglas ravil olevatele lastele kättesaadavaks teeb.

Raamatukogu tunnustab aasta jooksul silma jäänud lugejaid. Selgi aastal kutsuti jaanuaris raamatusõpradest lapsed koos peredega raamatukokku vastu võtma auhinnaraamatut ja tänukirja tiitliga „Tubli lugeja 2014“.

Ranna harukogus toimusid kaheksal laupäeval muinasjutuhommikud Jaak Kännuga. Lasteaiarühmad külastasid Ranna kogu 26 korral.

Üheks ilukirjanduse osakonna laenutuste kasvu põhjuseks võib olla asjaolu, et noored on raamatukogu üles leidnud. Võrreldes eelmiste aastatega on hüppeliselt kasvanud noorsooraamatute laenutamine. Põhjused:

* noorsookirjandust ilmub rohkem

* oleme noorsookirjanduse eksemplaarsust tõstnud

* noored on leidnud oma „nurgakese“, kus mõnusalt aega veeta ja raamatuid sirvida. Samuti on seal noorte nõ oma nurgas üleval hindamistahvel ja soovituskast. Tahvilil saavad noored kuu jooksul anda oma hinnangu valitud noortekatele (meeldis, käis kah, ei kõlba üldse) ja soovituskasti lisada raamatuid, mida võiks järgmisel kuul hinnata.

Järjest rohkem on noored hakanud laenutama inglise keelset kirjandust. Tihtipeale on raamatukogus enne eestikeelset tõlget olemas ingliskeelne variant ja enamikel noortel ei ole probleemi inglise keeles lugemisega.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

Tabel 12

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Pärnu Keskraamatukogu	Perepäev	150
Pärnu Keskraamatukogu	Külla tuleb Ilona Martson	86
Pärnu Keskraamatukogu	5. klasside nutimäng	100
Pärnu Keskraamatukogu	Külla tuleb Margus Karu	125
Pärnu Keskraamatukogu	Indrek Koff	65
Pärnu Keskraamatukogu	Kassimäng	159
Pärnu Keskraamatukogu	Kristiina Kass tutvustab oma uhiuut raamatut	102
Pärnu Keskraamatukogu	Ettelugemisvõistlus 4. klasside õpilastele	52
Pärnu Keskraamatukogu	Külla tuleb Heiki Ernits	117
Pärnu Keskraamatukogu	Jõuluetendus „Printsesside jõulud“	200
Are	„Lugeda on mõnus“- noorsookirjanduse päevad	39
Are	Sõgeda Kübarsepa kostümeeritud stiilipidu (Alice Imedemaal 150) 1.-9. klassi õpilastele	30
Are	“Pipi Pikksuka 70. Sünnipäev” 1.- 4. kl. õpilastele „Otsime spunki „Pipi Pikksuka” kooslugemine ja parimate lugejate autasustamine, suur spunginäitus ja selgitati välja kõige spungilikum spunk	61
Are	Tarkus teeb sind virgemaks, virkus jälle targemaks“. Infootsing, elektronkataloogid ja e-raamatud. Raamatukogud meil ja mujal. Internetiohud. 3. ja 5. klassile	14

Kilingi – Nõmme	Lugemisöö, kus lastetöötaja käis õhtul ette lugemas, lapsed veetsid öö koolimajas.	20
Lindi	Advendihommikud raamatukogus (neli hommikut)	98
Paikuse	Kohtumine Marko Kalduri ja samojeedi koera Tähekiirega	90
Paikuse	Omaloomingukonkurss “Põnev raamatutegelane” algklassiõpilastele	186
Paikuse	Külas Jaanika Vaikjärv “Räägime Tansaaniast”	125
Paikuse	Vilde 150 raamatute väljapanek ja filmi “Pisuhänd” vaatamine raamatukogus	125
Paikuse	Kohtumine lastekirjanik Ilmar Tomuskiga	
Sauga	Lasteaia koolieelikute sügisesed käigud raamatukokku uudes võtmes – lastega kohtus hästi treenitud pime teraapiakoer Pimmu oma perenaise Anneli Matsiga. Lapsed ei taibanudki esialgu, et ta ei näe. Koera eripära andis võimaluse lastega vestelda erivajadustega inimestest, lapsed tutvusid audioraamatute ja pimedate punktkirjaga ning said uudistada Eesti pimedate raamatukogust laenutatud lasteraamatut „Sipsik”	28
Sauga	Öölugemine valla lastele ja noortele koos Indrek Koffiga	24
Sindi	Laste lugemisklubi „Lugemistuhin 2015“ hooaja lõpetamine – väljasõit Lottemaale	10
Sindi	Sindi V lasteraamatupäev	40
Sindi	„Valge Tähekiire seiklused”. Külas oli Marko Kaldur, kes räägib oma raamatu saamisloost ja samojeedi koertest	42
Treimani	Kohtumine Peeter Ilusa ja Ilmar Trulliga	42
Vändra	Laste joonistusvõistlus „Minu kodukoht Vändra”	

Aasta 2015 oli Pärnu Keskraamatukogus täis toredaid kohtumisi kirjanike ja kunstnikega. Jaanuarikuise perepäeva tegi eriliseks Mika Keränen, kes andis lootust, et Supilinna salaseltsi uus seiklus peatselt raamatuks saab. Märtsis kohtusid lastega „Tähekese“ peatoimetaja Ilona Martson, Juhani Püttsepp tuli koos kunstnike Katrin Ehrliche ja Kadri Ilvesega. Lasteaialastega rääkis juttu Indrek Koff, kes tõi kaasa oma uue raamatu „Kuju“ ning pani lapsed oma arutleva esinemisega uskuma, et raamatu kirjutamist tasuks katsetada igal poisil ja tüdrukul. Mais sõitis Soomest Pärnu raamatukokku lastega kohtuma Kristiina Kass. Koos kirjastuse „Tänapäev“ peatoimetaja Tauno Vahteriga võeti kaasa Kristiina Kassi veel trükisoe lugu "Nõianei Nöbinina ja korstnapühkija". Oktoobris kutsusime Pärnusse Heiki Ernitsa, kes tõi uudiseid filmimaailmast ja näitas filmilõike ning pilte oma loomingulisest köögist. Aastalõpp tuli koos teatriga, mis ärkas ellu Nõu Puu kirjaga kohvrast ning laulis ja tantsis lasteosakonnas. Traditsiooniliselt suures saalis Rein Laose teatristuudio poolt mängitud jõuluütlendus köitis paljusid väikesi vaatajaid.

Tänu koostööle Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühinguga on Pärnu Keskraamatukogu külastavad lapsed saanud taas võimaluse koerale ette lugeda. Triibulisel kaltsuvaibal ootavad neid lugemiskoerad, kes ise raamatuid lugeda ei oska, aga lugusid kuulavad meelsasti. Oma abistava käpa on ulatanud kuldsed retriiverid Chilli, Chuck koos oma juhtide Ivi Branti ja Rita Kosenkraniusega. Lugemisajad broneeriti nii kiiresti, et lapsed kuulama tuli ka külastuskoer Lex koos oma juhi Romek Kosenkraniusega.

Koos teraapiakoer Pimmu ja tema juhi Anneli Matsiga käisid raamatukoguhoidjad raamatukogukool Pärnu Haiglas ravil olevatele lastele ette lugemas ja lugusid jutustamas. Samuti kohtuti raamatukogus kooliklassiga, kes tahtis koguda teadmisi koerte ja nende käitumise kohta.

Edukalt läks abi- ja teraapiakoeri tutvustav kohtumine laste, nende vanemate ja kõigi teemast huvitatud linnaelanikega. Küsiti palju küsimusi, tehti rohkesti paisid ja nuputati viktoriiniküsimusi. Teemat aitas lahti rääkida Heleri Hanko Abi- ja Teraapiakoorte Ühingust.

Jätkusid juba aastaid lapsi rõõmustanud Mürakarukool ja Karude jututuba

Lasteosakond osales teist aastat venekeelse „Tähekesse“ projektis. Erinumbri said kingituseks kõik Tammsaare Kooli esimese klassi lapsed.

Kümneaastane koostöö seob meid Pärnu Linna Lasteaiaõpetajate Keskkonnakasvatuse aineühendusega. Aasta teemaidee leiab kaasategutsemist kõikide Pärnu lasteaedade vist küll kõikides rühmades. Välja valitud ja näituseks üles sätitud kunstitööd toovad omakorda raamatukokku terved rühmatäied vaatajaid, kes peale oma või sõbra töö leidmist, hea meelega raamatukogumaja ja raamatutega tutvust sobitavad. Selgeks saanud raamatukogu tuleb aga vanematele ette näidata. Vaatepilti, kus väike raamatukogugiid kärsitult oma pisut kohmetuid vanemaid tagant utsitab, on tore märgata. Sel aastal sai vaadata näitust "Loodus ja kaunid kunstid". Oli palju leidlikke materjale ja nupukaid ideid.

Kevadel võisid raamatukogukülastajad tutvuda linna algklassilaste parimate luuletuste, juttude, muistendite ja ilukirjatöödega.

Traditsiooniks saanud näitus sündis koostöös klassiõpetajate aineühendusega.

Lasteosakonna algatusel said kõik majakülalised vaadata trepigaleriis rändnäitust „Kuidas õppida vaatama?“

Koolivaheajad tõid raamatukokku isetegemisest huvitatud poisse ja tüdrukuid. Volditi kevadisi kanu ja tehti hüpnukke.

Lastekrimkade kirjandusmäng kolmandatele ja neljandatele klassidele tõi 24. jaanuaril Pärnu raamatukokku kümne kooli võistkonnad. Väljakutse lühikese aja jooksul suur hulk raamatuid läbi lugeda ja võistlema tulla võtsid vastu mitmed tublid koolid maakonnast ja linnast.

Jaanuaris toimus esimest korda Pärnu 5. klassidele Pärnu Keskraamatukogu ja Pärnu muuseumi koostöömäng. Eesmärgiks oli läbi otsimismängu ja nutiseadmete kasutamise tutvustada lastele muuseumi ja raamatukogu. Kogutud teadmisi kontrolliti online viktoriinis, mis viidi läbi Kahoot mängukeskkonnas nutiseadmeid kasutades. Mängus osales 100 Pärnu linna ja maakonna viiendikku. Mäng arendas lastes koostööoskusi.

Aprillis toimus Kassimäng 2.-4. klassidele, mis õhutas tähelepanelikult lugema Kristiina Kassi loomingut. Mälumänguküsimused olid Kristiina Kassi raamatutest, kirjaniku elust ning Eesti teatrite lastelavastustest. Kokku panna ja žüriile ette mängida tuli lühinäitemäng. Kassimängu lõpetas kostüümipidu Endla teatris. Mälumängu korraldab Jaak Känd koostöös Pärnu Keskraamatukogu ja Endla teatriga.

Suvel mängisid nii Pärnumaalt, kui kõigist teistest maakondadest tulnud lapsed otsimismängu. Et laste nutikus suve jooksul lõplikult nutiseadmesse ei koliks, sai selle suvemängu mängides proovile panna. Kaduma läinud esemed ja nimed tuli üles otsida mesitarudes olevaid vihjeid uurides ja Andrus Kivirähki ulakate arvutiklahvide alt tulnud lugusid lehitsedes. Kõik vastused pöörlesid auhinnaoteriis, et leidlikele otsijatele midagi puhkuseks vajalikku välja teenida.

Uuele ringile läks ka majamäng, mille küsimustele linnalaagri lapsed hea meelega mööda maja ringi joostes vastuseid nuputasid.

6. oktoobril toimunud neljandate klasside ettelugemisvõistlusel püüti tabada helisid, mis peidus lasteraamatutes. Muusika-aasta meeleolus kulgenud mõõduvõtmisele keskraamatukogu rippsaali oli tulnud lugejaid linna ja maakonna koolidest: Pärnumaa parimaks ettelugejaks valiti Søs Maria Kristensen Kuninga Tänava Põhikoolist. 17. oktoobril võttis ta osa vabariiklikust finaalvõistlusest Eesti Lastekirjanduse Keskuses, kus teda hinnati eripreemia vääriliseks.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Keskraamatukogu pakub jätkuvalt koduteenindust lugejatele, kes ei saa tulla raamatukogusse kohale, kuid soovivad kasutada meie kogusid. Üks kord kuus viiakse soovijaile raamatud koju. 2015. aasta algul kasutas teenust 8 lugejat, kes laenutasid keskmiselt 6 raamatut korraga. Aasta lõpuks oli kasutajate arvuks jäänud kuus lugejat. Teenuse soovijate arv on pidevalt vähenenud. Kahjuks ei ole uusi teenuse kasutajaid lisandunud, kuigi reklaamime seda võimalust pidevalt.

Külaraamatukogud on koduteenindust oma lugejatele pakkunud, kuid enamasti viivad raamatud soovijateni lähedased, kes niigi raamatukogus käivad. Tihti viivad soovijatele raamatuid koju ka valla sotsiaaltöötajad.

Jõõpre ja Pootsi raamatukogud asuvad ühes majas vanurite hooldekoduga ja korraldavad vanuritele teenuse osutamist.

Tabel 13

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Pärnu Keskraamatukogu	12	1	8
Are	4	1	1
Häädemeeste	44	1	10
Jõesuu	50	1	5
Kabli	12	1	4
Kaisma	3	1	1
Koonga	12	1	5
Lavassaare	Iga teisipäev		2
Libatse	2	1	1
Massiaru	10	1	2
Saulepi	12	1	2
Sindi	48	1	6
Suigu	2	2	1
Treimani	5	1	1
Tõstamaa	15	2	3
Vihtra	4	1	1

4.6 Raamatukogu kultuurikeskusena

Aastatega on Pärnu Keskraamatukogu end kindlalt kinnitanud linnelanike teadvusesse kui näituste ja huvitavate kultuurisündmuste toimumise koht ja ka kui kohtumispaik linnasüdames.

Koostöös välisriikide saatkondade ja rahvusvaheliste kultuuriesindustega (Briti Nõukogu, Goethe Instituut) jätkuvad filmikolmapäevad, mil näitame tasuta Euroopa väärtfilme. Et filmidel puuduvad eestikeelsed subtiitrid, on see vaatajatele ka hea võimalus oma keeleoskuste säilitamiseks ja arendamiseks. Filmiõhtutel on välja kujunenud oma kindel publik. Filmiõhtuid korraldavad ka Pärnu-Jaagupi, Sindi, Kihnu raamatukogud.

Lisaks raamatuväljapanekutele erinevates osakondades on Pärnu Keskraamatukogu 4 erineval galeriipinnal eksponeeritud huvitavad kunsti-, foto- vm näitused. Näitused vahetuvad iga kuu tagant. Pärnu Keskraamatukogu galerii on ka suvise INGraafika kunstifestivali üheks oluliseks näitusekohaks.

Lisaks näitustele toimuvad raamatukogus kohtumised huvitavate inimestega, enamasti loovinimestega. Kutsudes esinejaid, oleme püüdnud mõelda erinevatele vanusegruppidele. Väga populaarseks osutus kohtumine noorsookirjaniku Margus Karuga, kohal oli 125 Pärnu 8.-9. klasside õpilast.

Lähiajaloo huvilistega kohtus raamatu „Karuks istus vangitornis ...“ autor ja koostaja Tarmo Vahter. Prantsuse-Guajaanast rääkis Sergei Põlme; Türgist Thea Karin ja Šveitsist ja šveitsi kirjandusest jutustas Eve Pormeister.

Iga kuu viimasel neljapäeval toimuvad muusikaklubi kohtumised, 2015. aastal käisid pärnakatega kohtumas Silver Sepp, kitarrist rääkis Kristo Kää; Janika Oras tutvustas loitse ja loitsimist; Ringo Ringvee tutvustas huvilisele reggae kultuuri ja muusikat.

Raamatukogu on ka hea kontserdipaik, traditsioonilised on Pärnu Muusikakooli õpilaste kevad- ja jõulukontserdid. Kevadkontserdi andsid ka Agapella käsikellade studio õpilased.

Ka 2015. aastal osutus väga populaarseks raamatukogu sünnipäevakuul jaanuaris toimunud perepäev. Perepäeva korraldasime laupäevasel päeval, et raamatukokku saaks tulla kogu perega. Päev oli planeeritud nii, et tegevust jätkuks kogu perele – pispõnnist vanaemade-vanaisadeni. Sel päeval toimus koostöös Austria suursaatkonnaga Austria kunstnike Regina ja Peter Riederi kunstinäituse avamine (kohal olid ka kunstnikud ise), samuti Pärnu Austria nädala avamine; meeoluka kontserdi andsid Salzburgi muusikakooli õpilased; toimus krimimäng neljandatele klassidele; avatud oli kohvik „Katariina juures“, kust sai osta raamatukoguhoidjate valmistatud hõrgutisi; külas oli lastekirjanik Mika Keränen; avatud oli kaardi valmistamise töötuba; seenioritele jagati arvutiõpet ja kõik osakonnad olid valmistanud raamatupakid, et lugejail oleks võimalus tulla pimekohtingule raamatuga.

Pärnu Keskraamatukogu külastasid ka Eesti Kultuurkapitali kirjanduspreemiate nominendid, kuid kahjuks publiku huvi oli kesine. Eelnevalt oli küll kokku lepitud kesklinnas asuvate koolide kirjandusõpetajatega, et tulevad oma õpilastega kohtumisele, kuid kokkulepe kahjuks ei toimunud. Kirjaniketuuri käigus külastasid Pärnu Keskraamatukogu ja Häädemeeste raamatukogu Mehis Heinsaar, Veronika Kivisilla ja Urmas Vadi.

Paikuse raamatukogus kohtusid lugejatega kirjanikud Ilmar Tomusk, Marko Kaldur ja Heli Künnapas. Treimani raamatukogus aga Peeter Ilus, Ilmar Trull, Heli Künnapas, Margit Peterson ja Marko Kaldur. Väandra lugejatega kohtus Arbo Tammiksaar.

Häädemeeste valla lugejad kohtusid Kablis Päikeseloojangu festivalil kirjanike Jürgen Rooste, Kaupo Meieli ja Ilmar Trulliga. Massiaru raamatukogu juhataja leidis, et uudne oli viia lugejad kohtumisele kirjanikega väljapoole raamatukogu.

Pärnumaa kirjutajad Heli Künnapas ja Margit Peterson kohtusid lugejatega Tori, Tõhela, Uulu, Allikukivi, Lavassaare, Kilingi-Nõmme raamatukogudes.

Sindi Linnaraamatukogus toimus kohtumisõhtu kirjamees Avo Kulliga.

Aruvälja raamatukoguhoidja korraldas oma lugejatele ekskursiooni „Muinasaegne Läänemaa“ (Soontagana-Nedremaa-Kurese-Keblaste-Pikavere- Lihula muuseum-Oidremaa mõis).

Raamatukogud on sobivad paigad raamatuesitluste korraldamiseks, Väandra raamatukogus esitleti Vambola Lillemäe raamatut „Üks jahimees läks metsa“ ja Ergo Metsla lasteraamatut „Patsidega tüdruk“.

Kui Pärnu Keskraamatukogus käib koos saksa keele vestlusring ning Pärnu giidide saksa keele õpiring, siis Are raamatukogus koguneb inglise keele õpiring.

Toris oli raamatukogupäevade ajal kohtumiste sari "Raamatukogu tuleb külla...", mille raames Tori vallamajas oli juturing raamatukogu olevikust ja tulevikust, Tori lasteaias oli teemaks „Pipi sõnum täiskasvanutele“, sotsiaalmajas „Loeme ikka“, raamatukogus „Avatud uste päev ehk kohtume koolikella all“.

Jätkuvalt on populaarsed raamatulaadad, kus raamatukogud jagavad tasuta raamatukogule mittevajalikke raamatuid. Jõesuu raamatukogu korraldas laada „Aita raamat koju“. Pärnu Keskraamatukogu korraldas 2 tasuta raamatulaata – mais toimus raamatulaat muuseumiööl

raamatukoguesisel platsil; tänavafestivali Augustiunetus ajal korraldasime traditsioonilise tasuta raamatulaada Koidula pargis. Vastukaaluks tasuta laatadele korraldas Pärnu Keskraamatukogu raamatukogupäevade ajal vanade raamatute müügilaada, kus sümboolse tasu eest müüsimise raamatukogule mittevajalikke raamatuid. Ka müügilaat osutus väga populaarseks ja uue omaniku leidis suur hulk raamatuid.

Nagu eelpool mainitud, on raamatukogud populaarsed kohad näituste korraldamiseks ja nii mõnedki näitused liiguvad ühest raamatukogust teise. Näiteks oli Aide Leit-Lepmetsa maalinäitus „Pitsilised lood” esmalt üleval Pärnu Keskraamatukogu trepigaleriis ja pisut hiljem jõudis see ka Sindi Linnaraamatukokku.

Tihti eksponeeritakse raamatukogus kodukandi kunstnike töid. Häädemeeste raamatukogus oli kohaliku keskkooli ja Häädemeeste kunstiringi ühisnäitus; Pärnu Keskraamatukogus on traditsiooniks saanud iga-aastane Pärnu Kunstikooli korraldatud õpilaste kunstivõistluse võidutööde näitus. Suigu raamatukogus olid üleval tuntud fotograafi Katrina Tangi fotod.

Vändras Rein Aasa keraamika, metallitööde ja puidutöö näitus, Roman Sanga maalide näitusmüük. Vändra alevi 500. aastapäeva tähistamiseks koostati näitus Wendre vabrikuga ajaloo ja tänapäevast. Raamatukogud on ka head kooskäimiskohad koduloohuvilistele (Võiste ja Pärnu-Jaagupi raamatukogu), Aruvälja raamatukogu ajalootoas, kohtuvad iga kuu viimasel pühapäeval ajaloo huvilised. Arutletakse teemadel, mis on seotud kohalike inimeste ja huvitavad faktidega piirkonna kohta.

Pärnu-Jaagupi raamatukogus toimus Oliver Orro loeng „Pärnu-Jaagupi hoonete omapära ja ajaloolis-arhitektuuriline väärtus“ ja külas käis Feliks Männikov, raamatu „Pärnu II Maailmasõjas“ autor. Tallinna koduloolastele tutvustati Pärnu-Jaagupit ja tehti ringsõit Pärnumaal.

Väga hästi õnnestus Treimanis Eesti Genealoogia Seltsi koolitus „Tagasi juurte juurde ehk Esimesed sammud sugupuu-uurimisel“. Huvilisi oli palju ja lektor Diana Mitt oli fantastiline.

Muuseumiöö raames kohtusid Pärnu Keskraamatukogus huvilistega Eesti Genealoogia Seltsi esindajad, kes juhatasid huvilisi suguvõsa uurimise algtõdede juurde.

Mitmedki raamatukogud on seotud valdade mälumängude korraldamisega. Pärnu Keskraamatukogus toimus koostöös Eesti Spordimuuseumiga traditsiooniline öömäluka Pärnule kohandatud variant. Samuti tõi spordimuuseum pärnakatele vaatamiseks kaasa näituse „Gigantide duell“.

Suurimaks probleemiks ürituste korraldamisel on sobiva kellaaja leidmine kõigile soovijatele, sest töönimesed ei saa päeval osaleda ja eakad ei taha õhtul kodust välja tulla.

Hoogustus Libatse külaseltsi tegevus. Koostöös raamatukoguga alustas tegevust „Heade mõtete klubi“, kus raamatukogu roll on ruumi pakkumine, tee keetmine ja lugemissoovituste andmine. Kohtumine Contraga ja Age Ploomi loeng „Kuidas mõista moslemist pagulast” meelitas huvilisi kohale ka kaugemalt.

Suigu raamatukogus toimus koostöös MTÜ Murru Küla Seltsiga Imre Uussaare veinikoolitus. Samuti tehti algust savitööde õppimisega ja keraamikast on saanud paljude inimeste lemmikajaviide. TÕN nädala raames kuulati Mart Ruumeti loengut „Komposti valmistamine koduaias.“

Vahenurme raamatukogus toimus koostöös Vaheka seltsiga „Etiketi koolitus“ ja „Tervisliku toitumise” loeng

Urge raamatukogust sai laenutada vabaajakeskuse uiske ja hokikeppe.

Tabel 15

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Keskraamatukogu	218	148	4174
Allikukivi	13	5	123
Are	18	42	515
Aruvälja	28	12	271

Allikukivi	1	0	5	0	5	0	5	0
Are	2	2	15	25	3	6	3	6
Aruvälja	16	0	124	0	0	12	0	12
Audru	0	0	0	0	8	6	8	6
Häädemeeste	8	4	80	10	22	18	22	18
Jõesuu	2	2	10	5	6	10	6	10
Jõõpre	0	0	0	0	2	2	2	2
Kabli	0	0	0	0	0	2	0	2
Kaisma	2	2	10	40	21	16	21	16
Kihnu	0	0	0	0	5	4	5	4
Kilingi-Nõmme	4	3	58	40	14	11	14	11
Koonga	1	0	5	0	0	0	0	0
Lavassaare	0	0	0	0	4	4	4	4
Libatse	5	7	28	140	0	1	0	1
Lindi	14	10	202	180	2	3	2	3
Lõpe	0	0	0	0	0	0	0	0
Massiaru	3	0	5	0	4	2	4	2
Paikuse	0	8	0	150	0	8	0	8
Pootsi	0	0	0	0	0	0	0	0
Pärnjõe	0	2	0	13	10	16	10	16
Pärnu-Jaagupi	0	0	0	0	5	6	5	6
Sauga	4	1	64	17	0	0	0	0
Saulepi	0	0	0	0	0	0	0	0
Sindi	1	1	4	4	12	10	12	10
Suigu	1	0	12	0	2	1	2	1
Surju	0	0	0	0	5	4	5	4
Suurejõe	0	0	0	0	0	0	0	0
Tali	0	0	0	0	2	2	2	2
Tootsi	1	1	4	7	5	5	5	5
Tori	0	0	0	0	18	9	18	9
Treimani	2	2	12	18	3	4	3	4
Tõhela	0	0	0	0	0	0	0	0
Tõstamaa	4	4	38	40	35	38	35	38
Urge	0	1	0	7	1	2	1	2
Uulu	24	24	236	236	12	12	12	12
Vahenurme	0	0	0	0	2	3	2	3
Varbla	0	0	0	0	17	16	17	16
Vihtra	0	0	0	0	12	14	12	14
Võidula	0	0	0	0	3	2	3	2
Võiste	2	2	12	38	28	34	28	34
Vändra	3	0	25	0	28	58	28	58
Krk	74	86	1422	1261	322	374	322	374
Kokku	172	162	2371	2231	617	715	617	715

2015. aastal alustas Pärnu Keskraamatukogu regulaarsete infootsingu tundidega teabekirjanduse osakonnas. Tundidest teavitasime õpetajaid erialalistide kaudu, osad õpetajad võtsid ka ise ühendust ja soovisid ekskursioonist ja infootsingust koosnevat koolitust. Kokku osales 2015. aastal

infootsingu koolitustel 259 6.-10. klasside õpilast, toimus 24 koolitust, mille viisid läbi Heda Piiriste, Marina Jantson ja Külli Lorents.

Õpilastele ja õpetajatele tutvustati raamatukogu e-kataloogi, artiklite andmebaasi ISE, DIGARit, otsingut Google Scholaris, uurimistöö infoallikate valikuprintsiipe. Infootsingu tunni lõpul täitsid õpilased töölehe, vastates küsimustele tunnis kuuldu kohta. Kahel grupil Pärnu Täiskasvanute Gümnaasiumist oli tunnikava kohaldatud vastavalt kodulooliste õpimappide teemadele. Tagasiside õpetajatelt ja õpilastelt oli väga positiivne, peale tundi on aastatööde teemade osas õpilasi individuaalselt juhendatud ja paljud õpilased on tänu sellele leidnud hulgaliselt materjali aastatööde tegemiseks.

Mitmed kevadel lastega tundides käinud õpetajad võtsid sügisel, uue õppeaasta alguses, uuesti ühendust ja tulid uute gruppidega tundi.

2016. aastal jätkuvad infootsingu tunnid, soovime ka vahetada kogemusi tundide läbiviimise osas kolleegidega teistest raamatukogudest.

2015. aastal jätkasime ka individuaalsete arvutiabi koolitustega seeniorlugejatele. Kui 2014. aastal kasutasime koolitustel nõ muna õpetab kana meetodit (gümnaasiuminoored juhendasid vanemaid inimesi ja aitasid neil lahendada nutiseadmetega ette tulevaid probleeme), siis 2015. viivad neid koolitusi/konsultatsioone läbi turundusjuht ja teeninduse peaspetsialist. Koolinoorte abi kasutamisest pidime loobuma, sest noortel on niigi palju kooliväliseid tegevusi ja neil oli raske leida aega, et tulla raamatukokku seniore juhendama, kuigi noored olid sellest ise vaimustuses. Kord kuus, iga kuu viimasel kolmapäeval, pakume arvutiabi lugeja enda sülearvuti, tahvelarvuti või nutitelefoni kasutamisel aga ka lauarvuti kasutamisel (AIP-i arvutis). 2015. aastal pakkusime arvutiabi kaheksal päeval, abi said 63 lugejat. Tagasiside oli positiivne, lugejad said vastused oma küsimustele ja said rahulikult proovida ja harjutada probleemiks olevat tegevust (piltide laadimine arvutisse, manuste lisamine kirjale, maksete sooritamine internetipangas, mis on äpp, kuidas neid oma seadmesse laadida jm.) Põhiliseks koolitusel osalemise põhjuseks oli: lapsed/lapselapsed kinkisid arvuti/tahvli/nutitelefoni, aga neil ei ole piisavalt aega/püsivust minu õpetamiseks/juhendamiseks.

Keskraamatukogu muusikaosakond viib läbi kasutajakoolitusi Pärnu linna ja -maakonna muusikaõpetajatele. Neile on oluline teema, kuidas leida e-kataloogist noodikogumike ja CD-plaatide sisukorrast vajalikku muusikapala. Kuidas leida oma uurimistööks vajalikku artiklit DIGARI või EBSCO abil, kuidas juhendada õpilase valitud aastatöö teemat ja leida selleks sobivat kirjandust nii internetist täistekstidena kui meie kogust raamatuna.

Kasutajakoolituse peamine sihtrühm on siiski eakad, kes soovivad arvutikoolitust.

Aruvälja raamatukogus on sihtrühmaks ajaloo huvilised, kes huvitusid kohaliku ajaloo uurimisest ja materjalide leidmise kohta neil teemadel.

Paikuse raamatukogus toimus kolm arvutikoolitust täiskasvanutele 50+, tarkust sai 14 inimest 4 tunni ulatuses – see oli väga populaarne. Vajadusel sai arvutialast nõu antud ka individuaalselt.

Libatse pakkus välja arvuti algõppe võimaluse raamatukogus. Huvi on tuntud, kuid otseselt õppima tulijaid ei ole seni olnud.

Are raamatukogus toimusid pealkirja all „Tarkus teeb sind virgemaks, virkus jälle targemaks“ rühmakoolitused infootsingu ja raamatukogu kataloogide teemal. Eakatele oli arvuti algõppe individuaalkoolituse võimalus, millest huvi üs inimene, koos tehti e-posti aadressi ja FB ning õppisime toimetama erinevates portaalides. Samuti pakkusid huvi pangatoimingud. Eakate õpetamine on aeganõudev ja korraga on võimalik olla ainult ühe inimese päralt.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus

Pärnu Keskraamatukogu kasutab raamatukoguteenuste ja ürituste tutvustamiseks nii kodulehte, FB kontot, tellijatele saadetakse raamatukogus toimuva kohta uudiskiri, millega saab liituda raamatukogu kodulehel. Lastele on Pärnu Keskraamatukogul eraldi lasteleht. Samuti on üheks oluliseks ürituste reklaamimise kohaks Pärnu Postimees, Pärnu linna kodulehe kultuurikalender.

Väga hästi toimib raamatukoguteenuste ja –ürituste reklaam Facebookis, raamatukogu FB fännilehel on pea 1500 sõpra. Endiselt on parimaks turunduseks nõ suust-suhu turundus. Tihti on leidnud raamatukogude tegemised kajastamist Pärnu Postimehes.

Kirjanduse soovitamiseks on nii ilukirjanduse- kui teabekirjanduse osakond hakanud üles panema nn pop-up näitusi päevakohastel teemadel. Samuti on esiletõstetud väljapanekud riivilitel. Hästi toimib ka ilukirjanduse osakonnas üleval olev tahvel “Lugesin head raamatut, soovitan seda ka teistele” – tahvlile saavad lugejad kirja panna neile meeldinud loetud raamatud. Nii mõnigi lugeja on öelnud, et tahvlilt võetud soovitude järgi pole ta kunagi halba raamatut koju viinud. Noorte hulgas on populaarne ilukirjanduse osakonnas olev noorsookirjanduse hindamise tahvel.

2015. aastal kujundasime ka uued raamatukogu tutvustavad voldikud nii eesti kui inglise keeles. Raamatukogu meenena võtsime kasutusele Pärnu Keskraamatukogu sümboolikaga magnetjärjehoidja, mida on hea tublidele lugejatele ja koostööpartneritele kinkida.

Turundusjuht on raamatukogu tegemistest käinud rääkimas ka kohalikus TreRaadios.

Kuigi tundub, et raamatukogu koduleht on jäänud ainult esmase info leidmiseks raamatukogu kohta, on Pärnu Keskraamatukogul 2016. aastal muuta kodulehe ülesehitust ja kujundust kaasaegsemaks. Samuti on kavas kujundada raamatukogule uus visuaalne identiteet ja sümboolika.

Külaraamatukogudele on olulisemaks raamatukogu kohta info jagamiseks valla veebileht, kus on raamatukogu kontaktinfo, lahtiolekuajad, teenuste nimekiri ja hinnad, raamatukogu kasutamist reguleerivad dokumendid, viited mitmesugustele andmebaasidele jne;

2015. aastal löid raamatukogule Facebook’i konto Võiste, Paikuse, Treimani, Jõesuu, Kaisma raamatukogud.

Blogivormis kodulehel (Võiste, Uulu, Allikukivi, Are, Häädemeeste Libatse, Suigu, Sauga) jagatakse lugemissoovitusi, ilmuvad uudiskirjanduse nimestikud.

Ka valla ajaleht on toimivate raamatukoguürituste kajastamiseks hea allikas.

Sauga raamatukoguhoidja nendib, et ühest küljest on hea, et on erinevaid võimalusi raamatukogu ja selle teenuste tutvustamiseks, kuid teisest on see raamatukogu kasutaja jaoks ebamugav – lihtsam oleks leida kõik vajalik ühest kohast. Näiteks võiksid raamatukoguhoidjate lugemissoovitused olla ühes blogis (kasvõi maakonna tasandil) selle asemel, et erinevad raamatukogud blogivad.

4.9 Bibliograafia- ja infoteenindus

Igal aastal kasvab nõudlus elektrooniliselt edastatud faktipäringu vastuste järele. Samuti on suurenenud skaneeritud info saatmine infotarbija meiliaadressile.

2015. aastal värskendasime Pärnu Keskraamatukogu kodulehel oleva kodulooinfo osa. Sinna on lisandunud kodulooline tähtpäevakalender 2015 ja 2016, uute kodulooliste raamatute tutvustused, koduloolise info otsingu lingid.

Massiaru raamatukoguhoidja on kauaaegse lugeja abiga koostanud Laiksaare- Urissaare Õigeusu koguduse kunagiste liikmete sündide, surmade ja laulatuste registri. Register koostati Meetrikuraamatu alusel.

Pärnjõe raamatukogus täiendatakse jooksvalt koduloomappe ajaleheartiklitest teeninduspiirkonna kümne küla kohta alates aastast 1997

Tori raamatukoguhoidja on tegelenud raamatukogu kroonika ning kohaliku kultuuriloo materjalide taastamise, säilitamise ning ühtseks kultuuriajalooks vormistamisega. Kohalikus ajalehes ilmus kümme artiklit sellel teemal.

Sauga vallas hariduse andmise 195. aastapäeva ettekande tarvis käis Urge raamatukoguhoidja kodudes mälestusi lindistamas ja paljundas eriteemalistesse kaustadesse palju fotosid.

4.9.1 Andmebaaside loomine

2015. aastal konverteeriti URRAMI kodulooportaali seni ProCite'i andmebaasides olnud 36 370 kirjet. 2015. aasta lõpul sisaldas kodulooportaali Pärnu koduloo bibliograafia osa 45 821 kirjet.

Seoses DIGARi arendamisega ja kodulooportaali arenduse katkemisega tegeleme 2016. aastal kodulooliste teemaotsingute moodustamisega DIGARis.

Vihtra raamatukogu on Exceli programmiga loonud kirjanike sünniajad koos suunavate linkidega kirjanike kodulehtedele ja infole.

2014. aastal alustas Libatse raamatukogu juhataja endise Edasi kolhoosi ajaloo uurimisega perioodikas. Huviliste informeerimiseks valmis aasta lõpul Facebooki leht Edasi Kolhoosi Ajalugu. Leht on leidnud väga hea vastuvõtu ja kaasaelajaid on rohkesti.

Vallalehti on bibliografeerinud koduloo andmebaasi Are, Kaisma, Võiste, Vändra, Pärnu-Jaagupi raamatukogud.

4.9.2 Infopäringud

2015. aastal registreeriti Pärnu Keskraamatukogus 1015 infopäringut.

Kasvanud on infopäringutele vastamine e-kirja teel, seda teenust kasutavad peamiselt gümnaasiumiõpilased ja üliõpilased. Õppijate poolt tuleb ka suurem osa suulisi infopäringuid, enamasti referaatide, aastatööde ja teadustööde teemadel. Näiteid:

- suuline päring infootsingu tunnis olnud õpilaselt "Tumeaine"
- e-kirja teel tulnud päring "Nuuskubakas" (küsis gümnaasiumiõpilane aastatöö jaoks)
- suuline teemapäring "Suhkur ja suhkru tootmise ajalugu" (kutsehariduskeskuse õpilased aastatöö jaoks)
- e-kirja teel tulnud päring "Lapse sünni puhul kinkimiseks sobivad uued raamatud lapse kasvatamisest" (küsija noorem naisterahvas)
- suuline päring "Arenguhäirega laps lasteaias" (bakalaureusetöö, küsis lasteaiatöötajana töötav üliõpilane)

Muusikaosakonna päringute iseloomulikud näited on seotud lugejate 2015. aastal kirjutatud teadustöödega:

- Juhtmotiiv (Leitmotif) Wagneri ooperites
- Interpretide toimetulek esinemisärevusega
- Hääle tervishoid ja vokaaltehnikad
- Džässmuusika õpetamise ajalugu Eesti muusikakoolides
- Carl Orffi pedagoogilised printsüübid rütmitaju arendamisel
- Zoltan Kodaly suhtelise helikõrgusteooria kasutamine noodist laulmisel.

Kujundame oma kogu korduvate infopäringute kaudu. Kindlasti palume lugejatel anda tagasisidet, kas raamat või noot vastas ootustele ja milliseid analoogseid teemasid peaks muusikaosakonda veel juurde hankima. Muusikaõpetajate tagasiside õppeotstarbelisest kirjandusest on väga oluline.

2015.a. sügisel veetis meie kogusid uurides päeva muusikaõpetajate delegatsioon sõpruslinnast Jelgavast, kes olid meie muusikute kaudu saanud info raamatukogu muusikaosakonna kohta.

4.9.3 Trükised ja veebiväljaanded

Allikukivi raamatukogu juhataja oli üks kogumiku „Saarde mustrid“ koostajatest ja väljaandjatest. Pärnu Keskraamatukogu töörühm alustas Pärnumaa raamatukogusid puudutava peatüki koostamist kogumikku „Pärnumaa kultuur“.

5. 2016 aasta tegevused

Juba eespool sai märgitud, et 2016. aastal pöörame rohkem tähelepanu Pärnu Keskraamatukogu keskkonna muutmisele lugejasõbralikumaks ja paremaks kohaks, kus mõnusalt veeta vaba aega. Samuti on plaanis uuendada raamatukogu kodulehte, sümboolikat ja visuaalset identiteeti.

Erilist tähelepanu soovime pöörata laste ja noorte funktsionaalse lugemisose parandamisele ja seda toetavate ürituste korraldamisele. Seniorlugejate puhul püüame rohkem tähelepanu pöörata individuaalsete lugemissoovituste koostamisele. Püüame toetada teadlikku lugemist ja arendada/parandada meie kasutajate infokirjaoskust; arendada oma teenuseid lugejakeskselt.

Maakonna raamatukoguna seisame selle eest, et haldusreformi käigus ei kaoks raamatukogud sealt, kus on kasutajad.

Koostajad

Maateeninduse peaspetsialist Lenna Eliste

Turundusjuht Krista Visas

Teeninduse peaspetsialist Marina Jantson

Direktor Heinike Sinijärv

/Allkirjastatud digitaalselt/

29.02.2016. a.

LISA 1 Maakonnaraamatukogude raamatukoguhoidjate täienduskoolituse kava 2016-2018

Koolituse teema	Koolitustundide arv	Raamatukoguhoidjate arv	Koolituskava eesmärk
Fantaasia- ja ulmekirjandus	4	60	Ülevaade fantaasia- ja ulmekirjandusest
Suhtlemis- ja probleemilahendusoskused. Enesemotivatsioon	6	60	Kuidas tulla toime igapäevatoos ette tulevate probleemidega
Näoga mere poole – seminarlaager Kihnu saarel	6	35	Tutvumine meritsi maailma läinud eestlaste lugudega. Rahvaraamatukogu tulevikuväljavaated
Ida-Virumaa külastamine		40	Tutvumine raamatukogudega ja vaatamisväärsustega
Suhtlemine erinevates „erilistes” olukordades	4	60	Suhtlemine erivajadustega inimestega
Tervislikust toitumisest	4	60	Võimalused elukvaliteedi parandamiseks
Biblio- ja muusikateraapia	8	60	Erinevate meetodite kasutamine lugemise populariseerimiseks
Kuidas kõnetada Z-põlvkonda	8	60	Ülevaated laste-ja noorte kirjandusest, nende käitumisest ja harjumustest
Eesti Vabariik 100	8	60	Riik raamaturiilil – Eesti ajaloo ülevaated